

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (AISBL)

Place Albert 1er, 13, B – 6530 Thuin (Belgique), tel: +32.71.59.12.38, fax: +32.71.59.22.29, Internet: <http://www.fci.be>

ZÁKLADNÉ VYHLÁSENIE FCI PRE ROZHODCOV PRE EXTERIÉR

ZDRAVÉ PSY VHODNÉ PRE PÔVODNÝ ÚČEL VYUŽITIA SVOJHO PLEMENA

OBSAH

ÚVOD	3
BODY, NA KTORÉ SA ZAMERAŤ	4
ROVNAKÉ POŽIADAVKY NA VŠETKY PSY	4
DISHARMÓNIA A STAVBA TELA	4
ZUBY	5
OČI.....	5
PRÍLIŠ VOLNÁ KOŽA.....	5
OBEZITA/NADVÁHA.....	5
POVAHA A SPRÁVANIE	5
NADMERNÉ OSRSTENIE A ÚPRAVA	6
ZÁVER.....	6

ÚVOD

Toto vyhlásenie sa týka rozhodcov FCI pre exteriér, ako aj ostatných rozhodcov, ktorí vykonávajú svoju funkciu na výstavách a aktivitách organizovaných členmi FCI.

Úlohou rozhodcu pre exteriér je zachovať vnútorné a vonkajšie charakteristické črty každého plemena v rámci uznaného štandardu. Inými slovami, hlavnou úlohou rozhodcu je posúdiť a ohodnotiť psy v súlade s plemenným štandardom a pristupovať k nim ako k potenciálnym chovným jedincom pre ďalšie generácie. Vždy pritom musí byť dbané na pohodu a dobré zaobchádzanie so psami. Psy musia byť vždy zdravé, schopné vykonávania svojej funkcie, pre ktorú boli pôvodne vyšľachtené a chované.

Je preto zodpovednosťou každého rozhodcu oboznámiť sa s plemenným štandardom a tiež zdravotnými a povahovými problémami, ktoré sa môžu v rámci každého plemena vyskytnúť. Rozhodca musí obzvlášť venovať pozornosť plemenným črtám, ktoré majú tendenciu byť prehnané, a ktoré sa môžu pomaly udomácňovať v plemene a mať tak negatívny dopad na zdravie jednotlivých psov.

V snahe prispieť k zachovaniu a správneho vývoju plemena sú tiež rozhodcovia vyzvaní, aby čo najlepším spôsobom brali do úvahy zdravie a celkovú pohodu daného plemena a jasne to okomentovali v posudkoch. Psy musia byť kedykoľvek schopné vykonávania svojej pôvodnej funkcie.

Počas posudzovania na výstavách sa nesmú tolerovať žiadne vážne odchýlky od typického správania plemena, ak sa ukážu, majú vždy vyústiť do diskvalifikácie psa.

Rozhodca musí mať na pamäti, že čistokrvné psy s prehnanými plemennými znakmi, ktoré môžu viesť k zdravotným, povahovým alebo pohybovým problémom, musia byť vylúčené z chovu a preto nikdy nesmú byť ohodnotenú známku "výborný".

Keď rozhodca postrehne problém v plemene, ktoré posudzuje, môže si vyžiadať formulár, na ktorý spíše špecifické problémy daného plemena, s ktorými sa počas svojho posudzovania stretol. Tento formulár bude použitý národnou organizáciou, v ktorej je pes zaregistrovaný, na reguláciu chovu a tiež na zlepšenie zdravia v danom plemene.

BODY, NA KTORÉ SA ZAMERAŤ

Najdôležitejšie je, aby každý rozhodca naďalej posudzoval čo najpozitívnejšie, ako aj doteraz, a vyberal víťazov v správnom type a celkovej kvalite, a to psy, ktoré reprezentujú ideál daného plemena v súlade s uznaným štandardom FCI pre dané plemeno.

Posudok musí byť vždy písaný pozitívnou formou, ale je dôležité jasne a otvorene zmieniť relevantné zdravotné záležitosti v prípade, že ovplyvnili hodnotenie a/alebo umiestnenie psa.

Tak, ako doteraz, rozhodca by mal hodnotiť to, čo vidí, keď hodnotí a umiestňuje psy, odchýlky musia byť posúdené v závislosti od ich stupňa nedokonalosti a vady nesmú viesť k určitým titulom. Prehnané črty exteriéru a vady, ktoré ovplyvňujú zdravie psa sú vážnejšie, ako kozmetické problémy. Od rozhodcov sa vyžaduje, aby zdravotné aspekty zohľadňovali viac, ako doteraz, najmä pri udeľovaní titulov CAC a/alebo CACIB.

Tieto všeobecné inštrukcie ohľadne zdravia a správania musia byť zohľadňované v každom prípade, aj ak je plemeno málopočetné na výstavách v krajine, kde rozhodca posudzuje. Potrebujeme rozhodcov, ktorí budú hodnotiť a posudzovať psov podobným spôsobom bez ohľadu na počet prihlásených v plemene na výstave. Len tak môžeme dosiahnuť dobré a zdravé chovateľstvo.

Zoznam bodov, na ktoré sa treba zamerať, nemá byť považovaný za zoznam diskvalifikačných väd v plemenách, ktorých štandard diskvalifikačné vady rozpisuje!

Bežne sa vyskytujúce vady, nesúvisiace so zdravím a prehnanými črtami v jednotlivých plemenách, nie sú v tomto zozname, ale musia byť tiež zaznamenané pri posudzovaní.

ROVNAKÉ POŽIADAVKY NA VŠETKY PSY

Od rozhodcov sa očakáva, že budú dbať na nasledovné problémy pri VŠETKÝCH plemenách. Psy s týmito problémami by v ideálnom prípade mali byť ocenené známku "dobrý", nikdy nesmú byť ocenení lepšou známku ako "veľmi dobrý". Nikdy im nesmie byť udelený titul CAC a/alebo CACIB.

DISHARMÓNIA A STAVBA TELA

V postoji aj v pohybe by mal byť pes vyvážený. Všetky psy by mali byť bez problémov schopné pohybu a každý pes by to mal byť schopný dostatočne ukázať rozhodcovi pri posúdení.

DÝCHANIE

Všetky psy by mali byť schopné normálne dýchať v postoji aj v pohybe. Osobitnú pozornosť treba preto venovať prehnaným črtám, ktoré sťažujú dýchanie, ako:

- veľmi hlasné dýchanie a/alebo počuteľná nepohoda pri dýchaní
- veľmi malé a úzke nozdry alebo nozdry prekryté kožou

ZUBY

Zuby psa by mali byť vyvinuté v súlade so štandardom. Osobitnú pozornosť treba venovať psom s vadami zubov a čeľustí ako:

- príliš úzka a slabá spodná čeľusť
- nesprávne postavenie očných zubov, niekedy smerujúce až priamo do podnebia
- extrémne malé zuby

- nezatvárajúce sa čeľuste

OČI

Všetky psy by mali mať jasné a suché oči bez akéhokoľvek náznaku problému.

Osobitnú pozornosť treba venovať psom s prehnanými črtami, ktoré spôsobujú podráždenie očí, ako:

- príliš veľké a vystupujúce oči
- príliš voľné a ovisnuté očné viečka
- viditeľný zápal a/alebo vlhké oči

- príliš malé a/alebo príliš hlboko vsadené oči

PRÍLIŠ VOĽNÁ KOŽA

Všetky psy by mali mať zdravú kožu bez akéhokoľvek náznaku problému. Osobitnú pozornosť treba venovať psom s prehnanými črtami, ktoré spôsobujú podráždenie kože, ako:

- príliš veľa kožných záhybov a voľnej kože, keď sú nos a/alebo oči pokryté kožou
- príliš veľa voľnej kože na tele, končatinách a hlave

OBEZITA/NADVÁHA

V poslednej dobe vzrástol počet psov s nadváhou. Vo výstavnom kruhu niektoré psy nie sú schopné správneho pohybu a dýchania kvôli nadváhe.

Nesprávna výživa je častým problémom, ale taktiež nedostatok pohybu alebo zdravotné problémy. Ak rozhodca nie je schopný nahmatať rebrá, ak slabiny už nie sú zreteľné a psy nie sú schopné správneho pohybu a dýchania, tieto psy by nikdy nemali byť ocenené známku “výborný”.

POVAHA A SPRÁVANIE

Všetky psy by mali vykazovať v kruhu dobrú povahu, vhodnú taktiež pre život v dnešnej spoločnosti. Povahové špecifiká plemena sú povolené, ale prehnaná plachosť, nechota alebo ostrosť je nežiaduca.

Agresívne alebo prehnane plaché správanie nesmie byť nikdy tolerované počas posudzovania plemena/psa a musí vyústiť do diskvalifikácie tohto/týchto psa/psov.

NADMERNÉ OSRSTENIE A ÚPRAVA

Nemalo by byť tak nadmerné, aby ovplyvňovalo pohyb a/alebo schopnosť vidieť.

PREDVÁDZANIE PSA

Je stále bežnejšie, že sa plemená predvádzajú vo výstavnom kruhu na vyšponovanom a na krku príliš utiahnutom vodítku, v postoji aj v pohybe. Toto nie je v súlade s všeobecnou pohodou psa, ale taktiež to narušuje správny pohyb a znemožňuje dosiahnutie prirodzeného, plemenu typického pohybu.

Pes by sa mal vystavovať na voľnom vodítku prirodzeným spôsobom v správnom pohybe, typickým pre plemeno. Ťahanie psa za krk a/alebo chvost je zakázané.

Je zakázané pripravovať psa akýmkoľvek prípravkom, ktorý zmení štruktúru, farbu alebo tvar srsti, kože alebo nosa. Povolené je iba trimovanie, strihanie, česanie a kefovanie.

Vystavovateľ, ktorý sa nepodriadi bežným pravidlám prezentácie psa, musí opustiť kruh. Aj keď toto priamo neovplyvňuje zdravie alebo správanie psa, rozhodca má možnosť psa neposúdiť alebo ho ohodnotiť nižšou známkou.

ZÁVER

Najdôležitejšie je, aby si každý rozhodca uvedomil, že prispieva vývoju v chove a zdraví plemena. Rozhodcovia často dávajú základ (pozitívny alebo negatívny) smerovaniu plemena.

Preto žiadame rozhodcov, aby po posúdení plemena, v ktorom postrehli zdravotné a/alebo povahové problémy, aby vyplnili jednotný formulár. Výsledky môžu byť potom posunuté chovateľským klubom, ktoré ich môžu použiť pri ďalšom vývoji plemena.

Tento formulár bude k dispozícii na národných aj medzinárodných výstavách. Očakáva sa od chovateľských klubov, že ho budú tiež používať, keďže väčšina psov v ich plemene sa pravdepodobne predvedie na špeciálnych výstavách.

Pôvodná verzia tohto dokumentu je anglická.

Tieto predpisy boli schválené Prezídiom FCI na stretnutí v Helsinkách v októbri 2013.